Deccan Education Society's

Fergusson College (Autonomous) Pune

Learning Outcomes-Based Curriculum

for 3 years B.A Programme

as per guidelines of

NEP-2020

for

F. Y. B. A. (Marathi)

With effect from Academic Year

2023-2024

Program Outcomes (POs) for B.A Programme	
PO1	**Disciplinary Knowledge:** Demonstrate a blend of conventional discipline knowledge and its applications to the modern world. Execute strong theoretical and practical understanding generated from the chosen programme.
PO2	**Critical Thinking and Problem solving:** Exhibit the skill of critical thinking and use higher order cognitive skills to approach problems situated in their social environment, propose feasible solutions and help in its implementation.
PO3	**Social competence:** Express oneself clearly and precisely to build good interpersonal relationships in personal and professional life. Make effective use of linguistic competencies to express themselves effectively in real and virtual media. Demonstrate multicultural sensitivity in group settings.
PO4	**Research-Related Skills:** Seeks opportunity for research and higher academic achievements in the chosen field and allied subjects and is aware about research ethics, intellectual property rights and issues of plagiarism. Demonstrate a sense of inquiry and capability for asking relevant/appropriate questions; ability to plan, execute and report the results of an research project be it in field or otherwise under supervision.
PO5	**Personal and professional competence:** Equip with strong work attitudes and professional skills that will enable them to work independently as well as collaboratively in a team environment.
PO6	**Effective Citizenship and Ethics:** Demonstrate empathetic social concern and equity centred national development; ability to act with an informed awareness of moral and ethical issues and commit to professional ethics and responsibility.
PO7	**Environment and Sustainability:** Understand the impact of the scientific solutions in societal and environmental contexts and demonstrate the knowledge of, and need for sustainable development.
PO8	**Self-directed and Life-long learning:** Acquire the ability to engage in independent and life-long learning in the broadest context of socio-technological changes.

PSO No.	Program Specific Outcomes(PSOs) Upon completion of this programme the student will be able to
PSO1	**शैक्षणिक क्षमता** – i) विविध भाषिक कौशल्यांचा परिचय होऊन त्यांच्या उपयोजनाची क्षमता वाढवणे. ii) मराठी साहित्याच्या एकंदर प्रेरणा आणि प्रवृत्तींचा अभ्यास करणे. iii) आधुनिक मराठी वाङ्मयाच्या इतिहासाच्या स्वरूपाचे आकलन होणे. iv) भाषेच्या शास्त्रीय स्वरूपाचा परिचय होणे. v) साहित्याच्या माध्यमातून संस्कृतीचा परिचय घडणेव साहित्यकृतीच्या सांस्कृतिक संदर्भाची व त्याच्या मोलाची जाण प्राप्त होणे. vi) वेगवेगळ्या वाड्मयप्रकारातील व कालखंडातील अभिजात साहित्यकृतींचा संस्कार होऊन साहित्याबद्दल अभिरुची व संवेदनक्षमता जागृत होणे आणि कलाकृतीचा आस्वाद घेण्याचे सामर्थ्य निर्माण होईल.
PSO2	**व्यक्तिगत आणि व्यावसायिक क्षमता** – i) भाषेच्या श्रवण-भाषण-वाचन-लेखन या कौशल्यांवर प्रभुत्व प्राप्त होणे. ii) व्यवहार, विज्ञान, मानवविद्या आणि साहित्य यांची व्यवच्छेदक लक्षणे जाणणे. iii) साहित्यकृतींच्या अभ्यासामुळे मानवी स्वभावांशी परिचय होणे. iv) साहित्य आणि भाषा यांच्या आधारे करता येऊ शकणाऱ्या विविध व्यावसायिक कौशल्यांचा परिचय होणे.
PSO3	**संशोधन क्षमता** – i) साहित्याच्या संशोधनाच्या विविध दिशांची प्राथमिक ओळख होणे. ii) साहित्याशी संबंधित विविध क्षेत्रे लक्षात येणे.
PSO4	**उद्योजकीय आणि सामाजिक क्षमता** – i) मराठी भाषेशी संबंधित विविध दृक-श्राव्य प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन करता येणे. ii) साहित्याच्या सादरीकरणाचा स्वतंत्र विचार करता येणे.

Programme Structure

Department of Marathi

B.A. Marathi

BA I	Semester I	Credits
MRT - 100 (Major)	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी – १	2
MRT – 101 (Major)	नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास कथा आणि कादंबरी	4
MRT - 120 (GE/OE)	भावगद्य (निवडक ललितगद्य)	2
MRT - 130 (VSC)	मुद्रित शोधन, संगणकीय मराठी	2
MRT - 140 (SEC)	भाषांतर – 1	2
IKS- 101 (IKS)	Indian Knowledge Systems	2
BA I	**Semester II**	**Credits**
MRT - 150 (Major)	मराठी व्याकरण – १	2
MRT - 151 (Major)	नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास कविता आणि ललितगद्य	4
MRT - 170 (GE/OE)	शिवगीते आणि स्वातंत्र्यसूक्ते (निवडक कविता)	2
MRT - 180 (VSC)	भाषिक कौशल्ये - सृजनात्मक लेखन, भाषण, सूत्रसंचालन	2
MRT - 190 (SEC)	भाषांतर – 2	2
MRT - 161 (Minor)	मराठी व्याकरण – १	2

Teaching and Evaluation (Only for FORMAL education courses)

Course Credits	No. of Hours per Semester Theory/Practical	No. of Hours per Week Theory / Practical	Maximum Marks	CE 40 %	ESE 60%
1	15 / 30	1 / 2	25	10	15
2	30 / 60	2 / 4	50	20	30
3	45 / 90	3 / 6	75	30	45
4	60 / 120	4 / 8	100	40	60

Eligibility: As per the rules and regulations of Savitribai Phule Pune University (SPPU)

Name of Programme	**B.A. Marathi : प्रथम वर्ष: सत्र १**	
Title of the Course	**व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी**	
Course Code	**MRT - 100**	
Number of Credits	**2**	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	विविध भाषिक कौशल्यांची (श्रवण, लेखन, वाचन, संभाषण आणि भाषण) ओळख करून देणे.	**१**
CO2	श्रवण आणि भाषण या कौशल्यांची वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.	**१, २**
CO3	वाचनवेग कसा मोजायचा याचे प्रात्यक्षिक करणे.	**२, ३**
CO4	लेखन आणि संभाषण या कौशल्यांचा अभ्यास करणे.	**३, ४**
CO5	निबंध ही संकल्पना समजावून घेणे. निबंधांचे विविध प्रकार सोदाहरण अभ्यासणे. निबंधलेखनाचे प्रत्यक्ष उपयोजन करणे.	४, ५
CO6	संवाद लेखन या घटकांचे महत्त्व सांगणे. संवादलेखनाचे कौशल्य आत्मसात करणे. संवादलेखनाविषयी आवड निर्माण करणे.	५, ६

घटक	**तपशील**	**तासिका**
१	भाषिक कौशल्ये – संकल्पना आणि स्वरूप	**६**
२	वाचनकौशल्यांचा अभ्यास, वाचनवेग मोजणी	**८**
३.	लेखन आणि संभाषण या कौशल्यांचा अभ्यास	**८**
४.	निबंधलेखन आणि संवादलेखन यांचे उपयोजन	**८**

संदर्भ पुस्तके –

१. व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नासिराबादकर, फडके प्रकाशन कोल्हापूर.

२. व्यावहारिक मराठी, संपादक: कल्याण काळे, द. दि. पुंडे, निराली प्रकाशन पुणे.

३. व्यावहारिक मराठी, (य. प्र. कुलकर्णी गौरवग्रंथ) संपादक : स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन पुणे

४. सुगम मराठी व्याकरण आणि लेखन, मो.रा.वाळंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे

५. मराठी लेखन मार्गदर्शिका, यास्मिन शेख, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई

Name of Programme	**B.A. Marathi : प्रथम वर्ष: सत्र २**	
Title of the Course	**मराठी व्याकरण**	
Course Code	**MRT - 150**	
Number of Credits	2	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	मराठी भाषेची आणि व्याकरण या संकल्पनेची ओळख करून देणे. भाषेच्या अभ्यासाचे म्हणजे व्याकरणाचे महत्त्व स्पष्ट करणे.	**१, ३**
CO2	लिपी म्हणजे काय, याचा अभ्यास करणे.	**१, २**
CO3	लेखनविषयक नियमांचे महत्त्व आणि आवश्यकता समजून घेणे. विविध लेखनविषयक नियमांचा अभ्यास करणे.	**२, ३**
CO4	विविध वृत्ते आणि अलंकार यांचा परिचय करून देणे.	**३, ४**
CO5	निवडक वृत्ते आणि अलंकार यांचा सविस्तर अभ्यास करणे.	४, ५
CO6	पारिभाषिक संज्ञा म्हणजे काय हे समजून घेणे. मराठी-इंग्रजी परिभाषक संज्ञाचा परिचय करून घेणे.	५, ६

घटक	तपशील	तासिका
१	भाषा आणि व्याकरण – संकल्पना आणि स्वरूप	**६**
२	देवनागरी लिपीची आणि लेखननियमांची ओळख	**८**
३.	वृत्ते आणि अलंकार यांचा अभ्यास आणि उपयोजन	**८**
४.	पारिभाषिक संज्ञा संकल्पना, ओळख आणि प्रत्यक्ष उपयोजन	**८**

संदर्भ पुस्तके –

१. सुगम मराठी व्याकरण आणि लेखन, मो.रा.वाळंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे
२. व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नासिराबादकर, फडके प्रकाशन कोल्हापूर
३. व्यावहारिक मराठी, संपादक: कल्याण काळे, द. दि. पुंडे, निराली प्रकाशन पुणे
४. व्यावहारिक मराठी, (य. प्र. कुलकर्णी गौरवग्रंथ) संपादक : स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
५. छंदोरचना, माधवराव पटवर्धन,
६. छंदोमीमांसा, शुभांगी पातुरकर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे

Name of Programme	**B.A. Marathi : प्रथम वर्ष: सत्र १**	
Title of the Course	**मराठी विशेषस्तर १ :** नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास : **कथा आणि कादंबरी** **सहा कथाकार** – संपादक भालचंद्र फडके (कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे) **जैत रे जैत** - गो. नी. दांडेकर (मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई)	
Course Code	**MRT - 101**	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	साहित्य आणि वाड्मयप्रकार या **संकल्पना समजून घेणे.**	**1**
CO2	कथा आणि कादंबरी या वाड्मयप्रकाराच्या वैशिष्ट्यांचे **सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे**.	**3**
CO3	'सहा कथाकार' आणि 'जैत रे जैत' या पुस्तकांतील कथानकाचे व्यवस्थित वाचन करता येणे आणि त्याचे नेमके आकलन करता येणे.	**3**
CO4	'सहा कथाकार' आणि 'जैत रे जैत'मधील कथांचे / कथानकाचे (विषय, व्यक्तिचित्रण, वर्णनशैली इ.) **वर्गीकरण आणि विश्लेषण करता येणे.**	**4**
CO5	अभ्यासक्रमाला असलेल्या कथासंग्रहातील आणि कादंबरीतील व्यक्ती आणि मानवी प्रवृत्ती यांतील साम्यभेद ओळखता **येणे.**	5
CO6	अभ्यासक्रमाला असलेल्या कथासंग्रहातील आणि कादंबरीतील आशय, आविष्कार अशा विविध तत्त्वांच्या आधारे **मूल्यमापन करता येणे.**	5

घटक	**तपशील**	**तासिका**
१	वाड्मयप्रकार – संकल्पना, सिद्धान्त, आणि स्वरूप	**१५**
२	मराठीतील कथा आणि कादंबरी यांची परंपरा	**१५**
३.	सहा कथाकार (भालचंद्र फडके) – ५ कथाकरांच्या प्रत्येकी २ कथांचा अभ्यास	**१५**
४.	जैत रे जैत या कादंबरीचा अभ्यास	**१५**

संदर्भग्रंथ –

१. सहा कथाकार – संपादक भालचंद्र फडके, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
२. जैत रे जैत - गो. नी. दांडेकर, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
३. कथा : संकल्पना आणि समीक्षा, सुधा जोशी, मौज प्रकाशन, मुंबई
४. मराठी कथा : उद्गम आणि विकास, उषा हस्तक, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
५. साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, वा.ल.कुलकर्णी गौरवग्रंथ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
६. वाड्मयाचे अध्यापन, संपा. द.दि.पुंडे, वा.पु.गिंडे, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
७. प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
८. धार आणि काठ, नरहर कुरुंदकर, देशमुख आणि कंपनी, पुणे
९. वाड्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, संपा., वसंत आबाजी डहाके, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
१०. मराठी वाड्मयकोश, संपा. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई

११. आशक मस्त फकीर, वीणा देव, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
१२. स्मरणे गोनीदांची, वीणा देव, मृण्मयी प्रकाशन, पुणे

Name of Programme	**B.A. Marathi : प्रथम वर्ष: सत्र २**	
Title of the Course	**मराठी विशेषस्तर १ :** नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास : **कविता आणि ललितगद्य** **संपादित काव्यसंग्रह ; लघुनिबंध ते मुक्तगद्य** (संपा. वि. शं. चौघुले, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई)	
Course Code	**MRT - 151**	
Number of Credits	**4**	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	कविता आणि ललितगद्य या वाङ्मयप्रकाराची **संकल्पना समजून घेणे.**	**1**
CO2	कविता आणि ललितगद्य यांमागे असणाऱ्या भावनांची अभिव्यक्ती या घटकाचे **सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे**.	**3**
CO3	कवितासंग्रहातील सर्व कवितांचे आणि ललितगद्य वेच्यांचे व्यवस्थित वाचन करून त्यातील गुणव्यंजक शब्द, प्रतिमांचा **अर्थ लावता येणे.**	**3**
CO4	नेमलेल्या कवितांचे आणि ललितगद्य वेच्यांचे **वर्गीकरण, विश्लेषण करता येणे.**	**4**
CO5	अभ्यासक्रमाला असलेल्या कविता आणि ललितगद्य वेच्यांमधील वर्ण्यविषय आणि मानवी प्रवृत्ती यांच्यातील नाते ओळखता **येणे.**	5
CO6	अभ्यासक्रमाला असलेल्या कविता आणि ललितगद्य वेच्यांचे आशय, आविष्कार यांच्या आधारे **मूल्यमापन करता येणे.**	5

घटक	**तपशील**	**तासिका**
१	कविता आणि ललितगद्य वाङ्मयप्रकार – संकल्पना, सिद्धान्त, आणि स्वरूप	**१५**
२	मराठीतील कविता आणि ललितगद्य यांची परंपरा	**१५**
३.	नेमलेल्या २० कवितांचा अभ्यास	**१५**
४.	नेमलेल्या १० ललितगद्यांचा अभ्यास	**१५**

क्र.	**कवितेचे नाव**	**कवीचे नाव**
१	नवा शिपाई	केशवसुत
२	झपुर्झा	केशवसुत
३	आम्ही कोण?	केशवसुत
४	औदुंबर	बालकवी
५	श्रावणमास	बालकवी
६	फुलराणी	बालकवी

क्र.	**कवितेचे नाव**	**कवीचे नाव**
१४	गगन सदन तेजोमय	वसंत बापट
१५	बाभूळ	वसंत बापट
१६	आली कोकणगाडी	वसंत बापट
१७	चार शब्द	नारायण सुर्वे
१८	विझता विझता स्वत:ला	नारायण सुर्वे
१९	माझी आई	नारायण सुर्वे

७	उदासीनता	बालकवी		२०	कठीण होत आहे	नारायण सुर्वे
८	पिपांत मेले	बा.सी.मर्ढेकर		२१	बाई मी धरण वांधते	दया पवार
९	भंगू दे कठीण्य माझे	बा.सी.मर्ढेकर		२२	टेरिलीन शर्टातला मी	दया पवार
१०	धुक्यात आलीस भल्या पहाटे	बा.सी.मर्ढेकर		२३	कोंडवाडा	दया पवार
११	अजुनी येतो वास फुलांना	बा.सी.मर्ढेकर		२४	काट्याकुट्याचा तुडवीत रस्ता	इंद्रजित भालेराव
१२	आले मी	इंदिरा संत		२५	सांगा माझ्या बापाने	इंद्रजित भालेराव
१३	मध्यमवर्गी गार्गी	इंदिरा संत		२६	माझ्या कवितेची चव	इंद्रजित भालेराव

ललितगद्य

१	अनादरो भवति	वि.द.घाटे		६	कारवार : सृष्टीचा अलंकार	रवींद्र पिंगे
२	भ्रमंती	इरावती कर्वे		७	झोपाळा	मधु मंगेश कर्णिक
३	जोगवा	दुर्गा भागवत		८	शून्य मनाच्या घुमटात	मंगेश पाडगावकर
४	शिरावर भार ढगांचा	विंदा करंदीकर		९	रूप पाहता लोचनी : वास्तू	माधव आचवल
५	भ्रांत	श्रीनिवास विनायक कुलकर्णी		१०	मनातलं आभाळ	अरुणा ढेरे

संदर्भग्रंथ –

१. लघुनिबंध ते मुक्तगद्य, संपा. वि. शं. चौघुले, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
२. साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, वा.ल.कुलकर्णी गौरवग्रंथ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
३. वाङ्मयाचे अध्यापन, संपा. द.दि.पुंडे, वा.पु.गिंडे, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
४. प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
५. वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, संपा., वसंत आबाजी डहाके, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
६. मराठी वाङ्मयकोश, संपा. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई

Name of Programme	**B.A. Marathi : सत्र १ : प्रथम वर्ष कला**	
Title of Course	**पाठ्यपुस्तक १ (General / Open Elective) : ललितगद्य (निवडक १० ललितलेख)**	
Course Code	**MRT - 120**	
Number of Credits	**2**	
	Description	Cognitive Level (Bloom’s Level) (Level 1/2/3/4/5/6)
CO1	मराठी साहित्य आणि त्याचे विविध प्रकार ही संकल्पना समजावून घेणे.	1
CO2	ललितगद्य या साहित्य प्रकाराची संकल्पना समजून घेणे.	2
CO3	निवडक ललितगद्यांचा आस्वाद घेणे.	3
CO4	ललितगद्यातील आशयाचा अभ्यास करणे	4
CO5	ललितगद्यातील आविष्काराचा आणि भाषेचा अभ्यास करणे	5
CO6	एखाद्या विषयावरच्या ललितगद्याचे लेखन करता येणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	ललितगद्य – संकल्पना आणि स्वरूप	६
२	ललितगद्यांचे वाचन आणि आस्वाद	८
३.	ललितगद्यांचे वर्गीकरण	८
४.	ललितलेखाचे लेखन - प्रत्यक्ष उपयोजन	८

MRT - 120 : ललितगद्य (GE / OE)

भाषा आणि अन्य क्षेत्रे

१	जीव घाबरा करणारी भाषा	मॅक्सीन बर्नसन
२	भयंकर सुंदर मराठी भाषा	द.दि.पुंडे
३	बेलभाषा	सुमन बेलवलकर
४	भाषावेध	विद्युल्लेखा अकलूजकर
५	भाषाभिवृद्धीची सामाजिक दृष्टी	श्री.म.माटे

६	आतले आणि बाहेरचे	गो.वि.करंदीकर
७	अर्थात	अच्युत गोडबोले
८	अरण्यवाचन	मारुती चितमपल्ली
९	फर्ग्युसनच्या टेकडीवरून	इंदिरा संत
१०	किमया	माधव आचवल

संदर्भग्रंथ –

१. लघुनिबंध ते मुक्तगद्य, संपा. वि. शं. चौघुले, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
२. साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, वा.ल.कुलकर्णी गौरवग्रंथ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
३. वाङ्मयाचे अध्यापन, संपा. द.दि.पुंडे, वा.पु.गिंडे, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
४. प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
५. वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, संपा., वसंत आबाजी डहाके, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
६. मराठी वाङ्मयकोश, संपा. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई

Name of Programme	**B.A. Marathi : सत्र २ : प्रथम वर्ष कला**	
Title of Course	**पाठ्यपुस्तक १ (General / Open Elective) : शिवगीते आणि स्वातंत्र्यसूक्ते**	
Course Code	**MRT - 170**	
Number of Credits	**2**	
	Description	Cognitive Level (Bloom's Level) (Level 1/2/3/4/5/6)
CO1	मराठी साहित्य आणि त्याचे विविध प्रकार ही संकल्पना समजावून घेणे.	1
CO2	कविता या साहित्य प्रकाराची संकल्पना समजून घेणे.	2
CO3	निवडक कवितांचा आस्वाद घेणे.	3
CO4	कवितांच्या आशयाचा अभ्यास करणे	4
CO5	कवितांच्या आविष्काराचा आणि भाषेचा अभ्यास करणे	5
CO6	एखाद्या विषयावर कवितालेखन करता येणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	कविता – संकल्पना आणि स्वरूप	**६**
२	कवितांचा आस्वाद	**८**
३.	कवितांचे गीतरूपांतर आणि वर्गीकरण	**८**
४.	काव्यलेखन - प्रत्यक्ष उपयोजन	**८**

MRT - 170 : गीतकाव्य (GE / OE)

शिवगीते आणि स्वातंत्र्यसूक्ते

१	जयदेव जयदेव शिवराया	वि.दा.सावरकर	९	जयोस्तुते	वि.दा.सावरकर
२	हे हिंदुनृसिंहा प्रभो शिवाजी	वि.दा.सावरकर	१०	सागरा प्राण तळमळला	वि.दा.सावरकर
३	वेडात मराठे वीर	कुसुमाग्रज	११	वेदमंत्राहून आम्हां	ग.दि.माडगूळकर
४	सरणार कधी रण	कुसुमाग्रज	१२	उठा राष्ट्रवीर हो	ग.दि.माडगूळकर
५	गुणी बाळ असा	गोविंदाग्रज	१३	हे राष्ट्र देवतांचे	ग.दि.माडगूळकर
६	शतकांच्या यज्ञातून	शंकर वैद्य	१४	आनंदकंद ऐसा	आनंदराव टेकाडे
७	निश्चयाचा महामेरू	समर्थ रामदास	१५	जय जय महाराष्ट्र माझा	राजा बढे
८	आनंदवनभुवनी	समर्थ रामदास	१६	मराठी पाऊल पडते पुढे	शांता शेळके

संदर्भग्रंथ –

१. राजा शिवछत्रपती, बाबासाहेब पुरंदरे, पुरंदरे प्रकाशन, पुणे
२. साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, वा.ल.कुलकर्णी गौरवग्रंथ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
३. वाङ्मयाचे अध्यापन, संपा. द.दि.पुंडे, वा.पु.गिंडे, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई

Name of Programme	**B.A. Marathi : सत्र १ : प्रथम वर्ष कला**	
Title of the Course	मुद्रित शोधन, संगणकीय मराठी **(Vocational Skill Course)**	
Course Code	**MRT - 130**	
Number of Credits	2	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	मराठीचे लेखनविषयक नियम समजून घेणे.	1
CO2	लेखनविषयक नियमांच्या आवश्यकतेची चर्चा करणे.	2
CO3	मुद्रितशोधनाच्या खुणांची सोदाहरण चर्चा करणे.	3
CO4	संगणकावर मराठी भाषेचा वापर करण्यासाठी युनिकोड टंकांचा अभ्यास करणे.	4
CO5	संगणकावर वापरता येणाऱ्या मुक्त आणि व्यक्त स्रोत साधनांचा अभ्यास करणे.	5
CO6	वर्ड, एक्सेल आणि पॉवरपॉइंट या साधनांचा कुशल वापर करणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	देवनागरी लिपी, मराठीचे लेखनविषयक नियम यांची ओळख	**६**

२	मुद्रितशोधनाचे नियम आणि उपयोजन	८
३.	संगणकीय मुक्त आणि व्यक्त स्रोत साधनांची आणि युनिकोडची ओळख	८
४.	वर्ड, एक्सेल आणि पॉवरपॉइंट या साधनांचे उपयोजन	८

संदर्भग्रंथ –

१. सुगम मराठी व्याकरण आणि लेखन, मो.रा.वाळंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे

२. व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नासिराबादकर, फडके प्रकाशन कोल्हापूर

३. व्यावहारिक मराठी, संपादक: कल्याण काळे, द. दि. पुंडे, निराली प्रकाशन पुणे

४. व्यावहारिक मराठी, (य. प्र. कुलकर्णी गौरवग्रंथ) संपादक : स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे

५. पॉप्युलर रीतीपुस्तक, मृदुला जोशी, रामदास भटकळ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

Name of Programme	**B.A. Marathi : सत्र २ : प्रथम वर्ष कला**	
Title of the Course	भाषिक कौशल्ये - सृजनात्मक लेखन, भाषण, सूत्रसंचालन **(Vocational Skill Course)**	
Course Code	**MRT - 180**	
Number of Credits	2	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	भाषिक कौशल्ये ही संकल्पना समजून घेणे.	**1**
CO2	लेखन आणि भाषण या कौशल्यांचा सविस्तर अभ्यास करणे.	**2**
CO3	सृजनात्मक लेखन या संकल्पनेची सोदाहरण चर्चा करणे.	**3**
CO4	भाषण या संकल्पनेची सोदाहरण चर्चा करणे.	**4**
CO5	सूत्रसंचालन या संकल्पनेची सोदाहरण चर्चा करणे.	5
CO6	सृजनात्मक लेखन, भाषण आणि सूत्रसंचालन यांचे उपयोजन प्रात्यक्षिक करणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	भाषिक कौशल्ये : संकल्पना, स्वरूप आणि प्रकार	६
२	लेखन आणि भाषण कौशल्यांचा सविस्तर परिचय	८
३.	सृजनात्मक लेखन – ओळख आणि उपयोजन	८
४.	भाषण आणि सूत्रसंचालन – ओळख आणि उपयोजन	८

संदर्भग्रंथ –

१. सुगम मराठी व्याकरण आणि लेखन, मो.रा.वाळंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे
२. व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नासिराबादकर, फडके प्रकाशन कोल्हापूर
३. व्यावहारिक मराठी, संपादक: कल्याण काळे, द. दि. पुंडे, निराली प्रकाशन पुणे
४. व्यावहारिक मराठी, (य. प्र. कुलकर्णी गौरवग्रंथ) संपादक : स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे

Name of Programme	**B.A. Marathi : सत्र १ : प्रथम वर्ष कला**	
Title of Course	**भाषांतर – १ (Skill Enhancement Course)**	
Course Code	**MRT - 140**	
Number of Credits	2	
	Description	Cognitive Level (Bloom's Level) (Level 1/2/3/4/5/6)
CO1	भाषांतर ही संकल्पना समजावून घेणे.	1
CO2	भाषांतराचे विविध प्रकार समजावून घेणे.	2
CO3	भाषांतराची संगणकीय साधने अभ्यासणे.	3
CO4	मराठी आणि हिंदी या 2 भाषांचा तौलनिक अभ्यास करणे	4
CO5	मराठी आणि हिंदी या 2 भाषांची वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.	5

CO6	मराठी आणि हिंदी भाषांतराचे उपयोजन करणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	भाषांतर : संकल्पना, स्वरूप आणि प्रकार	६
२	भाषांतराचे विविध प्रकार	८
३.	मराठी आणि हिंदी भाषांचा तौलनिक अभ्यास	८
४.	मराठी आणि हिंदी भाषांतून भाषांतराचे उपयोजन – लेख, कविता, कथा इत्यादी	८

संदर्भग्रंथ -

१. भाषांतरमीमांसा, संपादक कल्याण काळे, अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे

२. अनुवादमीमांसा, संपा. केशव तुपे, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद

३. भाषांतर, विलास सारंग, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई

F.Y.B.A. Psychology SEMESTER I (IKS)		
Title of the course and course code	**IKS 101: Indian Knowledge Systems**	Number of credits: 2
Course Outcomes		
CO1	Recall the basic concepts of Indian Knowledge System (IKS)	
CO2	Articulate the foundation of IKS and explain historical and cultural context of Indian knowledge systems	
CO3	Use the knowledge of IKS to understand discipline specific case studies.	
CO4	Develop critical thinking and problem-solving skills in the context of Indian knowledge systems.	

<table>
<tr><th>Unit No.</th><th>Title of Units and Contents</th><th>No of Hours</th></tr>
<tr><td>I</td><td>Overview of IKS
Survey of IKS Domains: A broad overview of disciplines included in the IKS,and historical developments.
Sources of IKS knowledge, classification of IKS texts,
a survey of available primary texts, translated primary texts, and secondary resource materials. Differences between a sutra, bhashya, karika, and vartika texts. Fourteen/eighteen vidyasthanas, tantrayukti
Vocabulary of IKS: Introduction to Panchamahabhutas, concept of a sutra, introduction to the concepts of non-translatables (Ex. dharma, punya, aatma, karma, yagna, shakti, varna, jaati, moksha,loka, daana, itihaasa, puraana etc.) and importance of using the proper terminology. Terms such as praja. janata, loktantra, prajatantra, ganatantra, swariva, surajya, rashtra, desh.
Philosophical foundations of IKS: Introduction to Samkhya, vaisheshika and Nyaya
Methods in IKS: Introduction to the concept of building and testing hypothesis using the methods of tantrayukti. Introduction to pramanas and their validity, upapatti; Standards of argumentation in the vada traditions (introduction to concepts of vaada, samvaada, vivaada, jalpa, vitanda). Concept of poorvapaksha, uttarapaksha.</td><td>15</td></tr>
<tr><td>II</td><td>Case Studies (Few of these may be selected as appropriate)
Mathematics of Madhava, Nilakantha Somayaji
Astronomical models of Aryabhata
Wootz steel, Aranumula Mirrors, and lost wax process for bronze castings
Foundational aspects of Ayurveda
Foundational aspects of Ashtanga yoga
Foundational aspects of Sangeeta and Natva Shastra
Discipline Specific Case Study</td><td>10</td></tr>
<tr><td>III</td><td>India and the World:
Influence of IKS on the world, knowledge exchanges with other classical civilizations. and inter-civilizational exchanges</td><td>5</td></tr>
</table>

References:

1. An Introduction to Indian Knowledge Systems: Concepts and Applications, B Mahadevan, V R Bhat, and Nagendra Pavana R N; 2022 (Prentice Hall of India).
2. Indian Knowledge Systems: Vol I and I, Kapil Kapoor and A K Singh; 2005 (D.K. Print World Ltd).
3. The Beautiful Tree: Indigenous India Education in the Eighteenth Century. Dharampal, Biblia Impex, New Delhi, 1983. Reprinted by Keerthi Publishing House Pvt Ltd. Combatore, 1995.
4. Indian Science and Technology ni the Eighteenth Century, Dharampal. Delhi: Impex India, 1971. The British Journal for the History of Science.
5. The Wonder That Was India, Arthur Llewellyn Basham, 1954, Sidgwick& Jackson.
6. The India they saw series (foreigner visitors on India ni history from 5CE to 17th century), Ed. Meenakshi Jain and Sandhya Jain, Prabhat Prakashan

Name of Programme	**B.A. Marathi : सत्र २ : प्रथम वर्ष कला**	
Title of Course	**भाषांतर – २ (Skill Enhancement Course)**	
Course Code	**MRT - 190**	
Number of Credits	2	
	Description	Cognitive Level (Bloom's Level) (Level 1/2/3/4/5/6)
CO1	मराठी आणि इंग्रजी या 2 भाषांचा तौलनिक अभ्यास करणे	1
CO2	मराठी आणि इंग्रजी या 2 भाषांची वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.	2

CO3	मराठी आणि इंग्रजी भाषांतराचे उपयोजन करणे.	3
CO4	मराठी आणि इंग्रजी भाषांतर साधनांची सोदाहरण चर्चा करणे.	4
CO5	निवडक मराठी – हिंदी भाषांतराचे मूल्यमापन करणे.	5
CO6	निवडक मराठी – इंग्रजी भाषांतराचे मूल्यमापन करणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	मराठी आणि इंग्रजी या 2 भाषांचा तौलनिक अभ्यास, भाषांची वैशिष्ट्ये – मराठी वाक्यकोश – वा. के. लेले	६
२	इंग्रजीतून मराठीत झालेली भाषांतरे – विकिपीडिया नोंदी	८
३.	वृत्तपत्रीय बातम्या आणि लेख, पुस्तक / चित्रपट परीक्षणे	८
४.	कविता, कथा आणि कादंबरी आणि उपयोजन	८

संदर्भग्रंथ -

१. भाषांतरमीमांसा, संपादक कल्याण काळे, अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
२. अनुवादमीमांसा, संपा. केशव तुपे, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
३. भाषांतर, विलास सारंग, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई